

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมและคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพนี้ สภาพการทำงาน ปัญหาและความต้องการ รวมทั้งแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานหญิงที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทย โดยศึกษาจากแรงงานหญิงที่จบหลักสูตรการฝึกอบรมจากศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคกลางจังหวัดนนทบุรี 3 กลุ่ม คือ เจ้าของธุรกิจ หมอนวดแผนไทยบริการตามบ้าน และพนักงานนวดในศูนย์ฯ อย่างละ 20 คน รวม 60 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนาม ร่วมกับการสังเกตและสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอายุน้อยที่สุด 18 ปี มากที่สุด 57 ปี ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมในจังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร อาศัยในบ้านเช่า สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หย่ากับสามี อาชีพเดิม คือ รับจ้างทั่วไป เลือกประกอบอาชีพนวดแผนไทย เพราะเป็นอาชีพอิสระ กลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการส่วนใหญ่เปิดร้านตั้งแต่เวลา 11.00-20.00 น. ไม่มีวันหยุดเนื่องจากมีลูกค้าเข้าร้านทุกวัน ต้องดูแลลูกค้าและจัดคิวให้พนักงานในร้าน กลุ่มหมอนวด แผนไทยที่ให้บริการตามบ้าน มีเวลาทำงานไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับลูกค้าที่เรียกไปใช้บริการ วันหยุดขึ้นอยู่กับความจำเป็นของตนเองเป็นหลัก พนักงานนวดในศูนย์ฯ ทำงานเป็นเวลา คือ 08.30-16.30 น. และสวมเครื่องแบบขณะปฏิบัติงาน โดยทางศูนย์ฯ จัดเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องรายได้และการลาหยุดต่าง ๆ

ปัญหาของกลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการ คือ พนักงานขาดความสามัคคี และอัตราค่าเช่าร้านซึ่งค่อนข้างแพง ปัญหาของกลุ่มที่ให้บริการตามบ้าน คือ ลูกค้าเลื่อนนัดโดยไม่โทรศัพท์บอกล่วงหน้า และเดินทางลำบากในฤดูฝน ปัญหาของพนักงานนวดในศูนย์ฯ คือ บางวันลูกค้ามาใช้บริการน้อย ความต้องการของกลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการ คือ ทำเลที่ตั้งของร้านที่ราคาไม่แพง พนักงานที่มีจรรยา-บรรณในวิชาชีพ กลุ่มที่ให้บริการตามบ้านต้องการให้ออกบัตรประจำตัวผู้ที่จบหลักสูตรนวดแผนไทย เพื่อป้องกันการถูกเหยียดหยามจากลูกค้าและมองว่าอาชีพนวดเป็นอาชีพค้าประเวณีแอบแฝง พนักงานนวดในศูนย์ฯ ต้องการเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม และยินดีจ่ายเงินสมทบร่วมกับศูนย์ฯ

ผู้ศึกษาเสนอแนะให้รัฐบาลกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติ เพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทยให้ชัดเจน ขยายขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานตรวจแรงงาน จัดตั้งกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการประกอบธุรกิจนวดแผนไทย กำหนดรายได้ขั้นต่ำ และเปิดโอกาสให้

ผู้ประกอบการอาชีพנדแผนไทยเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม รณรงค้ให้สังคมปรับเปลี่ยนทัศนคติ และเห็นคุณค่าของผู้ที่ประกอบการอาชีพנדแผนไทย ส่งเสริมให้แรงงานเหล่านี้พัฒนาคุณสมบัติให้ สามารถเข้าสู่ตลาดโลกได้ และผู้ที่อยู่ในอาชีพเดียวกันควรช่วยกันสอดส่องดูแลเพื่อบมีให้เกิดการ ประกอบอาชีพอื่นแอบแฝง